

„დროების“ რედაქცია—სასახლის ქუჩაზე, დ. სა-
რაფოვის სახლში.
ბელის-მოწერა მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე;
ქუთაისში, წილაძეების წიგნის მაღაზიაში, გარეშე
მცხოვრებთათვის ადრესი: Тифлисъ, ред. „Дრობა“
ფასი: წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ. 50 კ.; 10 თვით—
8 მ.; 9 თვით—7 მ. 50 კ.; 8 თვით—7 მ.; 7 თვით—
6 მ.; 6 თვით—5 მ.; 5 თვით—4 მ. 50 კ.; 4 თვით—4
მ.; 3 თვ.—3 მ.; 2 თვ.—2 მ.; 1 თ.—1 მ.

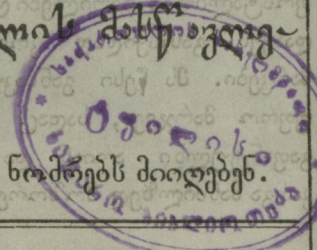
დროება

ფასი განცხადებისა: მეოთხე გვერდზე—ტრუქონზე
8 კაპ.; პირველზე 16 კაპ. სრული უბანზე—ტრუქონზე
ლი 25 მანათი; პირველი 50 მან. რედაქციაში—ტრუქონზე
ბისა ითვლება მათგან დაჭერილის ადგილის კა-
ლობაზედ.
თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს
და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს
დაუბეჭდველ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს
ავტორს.
Объявления изъ Россіи, Царства Польскаго и за
границы принимаются только въ центъ, конторѣ
объявл. Л. Митталя, Москва, Петрова, № 6

ცალკე ნომერი „დროებისა“ ღირს 5 კაპეიკი.

ბამილის ყოველ-ღამე ორშაბათს ბარდა.

**„დროების“ ფასი მარტის პირველიდან
წლის დამლევამდე 8 მანათი, სოფლის მახლობელ-
ბელთათვის 6 მანათი.
წლით ხელის-მომწერი ამ წლის ველა ნომრებს მიიღებენ.**

მოკავალი საჩილოქსერო პრამის სახურაღმად.

თბილისი, მარტის 1-ს

თვე-ნახევრის შემდეგ თბილისში
უნდა მოხდეს კრება იმისთანა საგან-
ზედ, რომელიც ღირსია სრულის ყუ-
რადლებისა განსაკუთრებით ჩვენის მა-
მულის პატრონების მხრივ. კრებამ
უნდა განიხილოს და განსაჯოს, თუ
რა საშუალება იქნება საუკეთესო ვე-
ნახების ახალ მტერთან—ჩილოქსე-
რასთან-საბრძოლველად. მოგვხსენე-
ბათ, რომ სულ ოთხი-ხუთი წელი-
წადი არ არის, რაც ჩილოქსერა სო-
ხუძის ახლო-მახლო გამოჩნდა და ამ
ოთხ წელიწადში თუმცა ერთიანი
ადგილი ვაპირებ არსად დაუქვრი-
ა, მაგრამ ჩვენის ქვეყნის სხვა-და-სხვა
კუთხეს დაეტყო კვალი მისის საზარე-
ლი და მანვე მოქმედებისა.

თბილისში დაარსებულმა საჩილოქ-
სერო კომიტეტმა თუმცა თითქო მუ-
ყათობა გამოიჩინა, თუმცა იმ ად-

გილებში, სადაც კი ჩილოქსერა გა-
მოჩნდა, ვაგზანა კიდევ მეურნეობის
მცოდნეთა ხელ-მძღვანელობით რამ-
დენიმე პირნი ჩილოქსერის საძებნე-
ლად და მის გასაწყობად ცეცხლით,
თუ წყალით, მაგრამ, ზოგი დაუდევ-
რობის მიზეზით, ზოგი სიმცირის გამო
თვით ჩილოქსერას, რომელიც მართ-
ლა ისე მცირე და შეუმჩნეველია,
რომ ყოველგვარ მანვე საშუალებას,
უვნებლად გადურჩება ხოლმე,—ეს
მოუხსენარი მტერი ვაზისა ჯერ კი-
დეც კეთილ-ცხოვრებაშია და წლითი
წელ მისი სამფლობელო უფრო ფარ-
თოვდება, არამცთუ შევიწროვდეს.

არც ერთი საშუალება, რომელსაც
ხმარობს საჩილოქსერო კომიტეტი ამ
მწერის წინააღმდეგ, ახალი არ არის.
შოველი მათგანი მრავალჯერ და მრავ-
ალგვარად იქნა ხმარებული სხვა
ქვეყნებში, რომელნიც ჩვენ ზედ ათას-
ჯერ უფრო მოხერხებული და განა-
თლებული ხალხით არიან დასახლე-
ბულნი, მაგრამ ყოველმა მათგანმა

უქმად და უსარგებლოდ ჩაირა, რო-
გორც დარწმუნებულნი ვართ, ჩვენ-
შიაც ჩაივლის, გარდა ერთის საშუა-
ლებისა, რომელზედაც გვინდა მივაქ-
ციოთ მკითხველების ყურადღება. ეს
საშუალება შეიძლება ყველგან იქნას
ხმარებული, როგორც მდებარეობა-
შიაც უნდა იყოს სავენახე ადგილი.
იგია ამერიკული ვაზის გადმორგვა
და მასზედ მყნობა საუკეთესო ვაზის
რქებისა. ამერიკულ ვაზის ფესვებს
სრულიად არ ერჩის ჩილოქსერა და
ამიტომაც იგი უხვად იქნა გადმორგუ-
ლი ევროპის ნიადაგზედ. მაგრამ,
რადგან ამერიკული ვაზი დაბალი ღირ-
სების ღეროს იძლევა, ამიტომაც, გად-
მორგულ ვაზზედ ამენეს საუკეთესო
ვაზის რქები და ამ გვარად ფესვიც
„დააზღვევს“ ჩილოქსერის თავ-დაცე-
მისაგან და ნაყოფიც გაატყეა.

ეს საშუალება თუმცა ჯერ-ჯერო-
ბით ერთადერთ უფრო საშუალებად
გამოდგა, მაგრამ მეტად ძვირად ჯდე-
ბა. არამცთუ ჩვენის შემამულეებისათ-
ვის ძნელად საფიქრებელია ამ ხარჯის
ატანა, ბევრი ევროპიელიც ვერა
ჰმედვენ და სხვა პალიატიურ სა-
შუალებასა ჩიეობენ, როგორც მაგა-
ლითად ვენახებში წყლის დაგუბება,
ქვიშის დაყრა, ან ნახშირ-გოგირდის
ყიროლება.

მაშ თუ ევროპიელთათვის ძვირია,
ჩვენთვის ხომ სრულიად შეუძლებელი

უნდა იყოს, იქნება იფიქროს მკით-
ხველმა. ჩვენც მკითხველს დავეთანხ-
მებით, რომ ჩვენი ღერობის დაბა-
ლი ფესვის გამო, ყოველად შეუძლე-
ბელია იმაზედ ფიქრი, ამერიკიდან ვა-
ზები გადმორგოთ და მასზედ ვანამყ-
ნოთ „მწვანეს“ და „საფერავის“ რქე-
ბი. მაგრამ მრავალფერი ბუნება ჩვე-
ნის ქვეყნისა იმედს გვაძლევს, რომ
იქნება ისე შორს წასვლა არ დაგე-
ჰირდეს და თვით ჩვენშივე გამოიძებ-
ნოს იმისთანა ვაზები, რომელნიც
ჩილოქსერის მანვე საწოვარს იაზალს
წინააღმდეგენ.

ეს ფიქრი შემდეგის მოსაზრებით
არის ჩავონებული: ამერიკის ვაზებს
იმიტომ ვერას აკლებს ჩილოქსერა,
რომ მათი ფესვების კანი უფრო სქე-
ლია და ამ მიკროსკოპიული ცხოვე-
ლის ხორთუმი შიგ ვერ ატანს. ევრო-
პიული ვაზები კი დიდის ხნის კულ-
ტურით ისე განაზრებულან, გასათუთე-
ბულან, განვივრებულან, რომ ყო-
ველ გვარი მანვე მოვლენა მათზედ
საშინელის სიმკაცრით მოქმედობს და
მიწასთან ასწორებს. ჩვენი ვაზები კი,
ყველგან თუ არა, ბევრგან მაინც,
თითქმის ლეთის ინაბარას არიან მიწე-
ბებულნი და იქნება მათი ბუნება ბევ-
რად ჰგავდეს ამერიკულ ვაზებისას.
ახეთის ვაზმა რომ არ ვაამართლოს
ჩვენი იმედი, იქნება მართლისას, იმე-
რეთისას, ან ლეჩხუმისას ფესვზედ ისე-

„დროების“ ქელტონი, მარტის 1-ს.

მთვარის ღამის სამღერა.

შუქ-მოფენილი ამოხველ, მთვარე,
და განანათლევ ეს არე-მარე,
მაგრამ კი ჩემთვის ისევ ბნელია,
ალარ მაქვს ძალი, შემომგელია.

მნათობო, მხარავს მუხთალი ბელი
და გულში ჰქრება ტბილი იმედი;
მეღარა ვხედავ ვერსად კეთილსა,
ბოროტებისგან ფეხ-აკვეთილსა.

ბულში ჩამიწვა, ფერ-მკრთალო მთვარე,
ბუნდი სევდისა, შევად მღელვარე,
და უნუგეზოდ მარტოკა ვსდნები,
მსტოვებ ქვეყანას და ვესალმები.

მომბეზრდა ქვეყნად სიცოცხლის თრევა,
მუდამ დლით კენესა და ღამის თევა,
და აწ კი მიჯობს შენ, ჩემო მთვარე,
რომ გაეითხარო ცოცხლად სამარე.

მსცანი ამ ქვეყნის ამოვება
და მყის გამიქრა სარწმუნოება.
საფლავს მოენახე, შენ, ჩემო მთვარე,
და სხივი უხვად გადმომაყარე.

აქმჩება სატრო, მნათობო მთვარე;
შენსავით მკრთალი და გულ-ჰმუნვარე,
შეპყრობილია, მკლავს გასაჭირი,
ის ჩემთვის სტორის, მეც მისთვის ვტირი.

მთვარე, უთხარი იმ ჩემს გულის
მკვლელს,
რომ უპატრონოდ ვაგდევარ მე ბნელს,
სთხოვე, რომ ხშირად მომნახოს მანა
და ნაღვლიანად დამკენესოს „ნანა“.

მკ, გასწი, გასწი, გაჰქანდი, მთვარე,
იპოვე ჩემი სამშობლო მხარე,
ჩქარა მონახე შენ ჩემი გვრიტი,
წინ დაუფრქვე სხივ-მარგალიტი.
დასკედი.

სახარბლი სამკვიდრო

ფილოსოფიური მოთხრობა
ბ. ზალქრუასი
ჭრანცუზულიდამ*

— მე მამი შენის გვამი არ გამიქ-
რია, მაგრამ იმის მამისა, პაპიშენის
გვამის ვაჭრა კი მომიხდა. მაშინ მე
ჯერ ჰაბუკი ვიყავ და სწულაში გარ-
თული, როდესაც პაპა შენი, რომე-

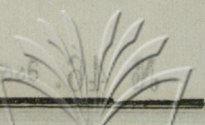
ლიც იშვიათად სტოვებდა თავის ნან-
სის სახლს, გამოვმზავრა პარიჟში.
იმ დროს იქნებოდა ასე ორმოცდა
ათ წლამდის, წამოსადეგი, ქარმაგი,
ენერგიული და ძალოვანი სახის გა-
მომეტყველობით. მართის სიტყვით,
მამა შენი ისე გვანდა იმას, როგორც
შენ ჰგავხარ მამა შენს. რაც შეეხება
მის ზნობას, ერთი უცნაური კაცი
იყო: თითქმის მუდამ მშვიდს ყოფა-
ქცევას და სრულს ჭკუა-გონებას იჩენ-
და, მაგრამ ამ გარეგანი სიმშვიდით
მალავდა თავის მოუდრეკელ ხასიათს
და ბუნებით სიმკაცრესა. ეს ბუნებ-
რივი მიღრეკილება მხოლოდ წერილ-
მან საქმეებში გამოჩნდებოდა ხოლმე
და არც ერთხელ ცხოვრების შესა-
ნიშნავ შემთხვევებში თავი არ უჩენია.
ძიმიის კარგი მცოდნე იყო, თუმცა
მეცნიერების შესწავლა მამა შენსა-
ვით წინ ვერ წასწია; სხვა-და-სხვა
საწამლავები ბევრ რიგად გამოიკვლია
მან და ერთი კიდევ ის სჭირდა, რომ
პირუტყვებზედ უყვარდა თავის გამო-
გონების გამოცდა, მეტარე კატე-
ბზედ, რომელნიც საოცრად ეჯავრე-
ბოდნენ. იმათ დასახოცად განსხვავე-
ბულ ხერხებსა ხმარობდა. ასე დაწ-
ვრილებით იმის გარემოების შეტყობა,
რასაკვირველია, მხოლოდ იმისთან

დაახლოვებულ პირს შეეძლო, რად-
გან თითონვე სცხვეოდა ამ ნაირი
მხეტური მიღრეკილებისა და დიდი
სიფრთხილით არიდებდა ყველას.

„პარიჟში ყოფნის დროს პაპა შე-
ნი ძალიან ავად შეიქნა და რადგან
ჩემს მეტს ექიმს არავის იცნობდა,
მაშინვე მე მიმიწვია. იმის ავად-მყო-
ფობა წარმოადგენდა არა ჩვეულებ-
რივს მოვლენას; ორიოდ დღეში
ავად-მყოფი ისე ძალიან შეწუხდა,
რომ მე იძულებული ვიყავ მიმიწვია
ჩემი მასწავლებელი ექიმი დ... რომლის
სახელი იმ დროს გათქმული იყო;
მაგრამ არაფერმა არ უშველა; ჩვენ-
თვის, როგორც იმის ავადმყოფობის
შეტყობა, ისე იმისი მორჩენა შეუძ-
ლებელი იყო. მალე გარდაიცვალა
იგი და გადავწყვიტეთ, მისი გვამი აუ-
ცილებლად გავგვეკრა.

„ჯერ კიდევ თვალწინ მიდგას პაპი
შენის ვაჭრილი გვამი: რადგან იმისი
დიდი პატივის მცემელი ვიყავ, საშინ-
ლად ამაღლევა ამ სასახაობამ და დაუ-
ვიწყარი შთაბეჭდილება იქონია. მქიმ-
მაღ—მ მოინდომა ჩემი იქ დასწრება;
ამ გვამის ვაჭრამ არ ავიხსნა, თუ
რითი გადაიცვალა უბედური, მაგრამ
როდესაც თავის ქალა გადაცხადეთ,
თვალწინ წარმოგიდგა აგებულების

*) იხილეთ „დროება“ № 45.

თი სქელი კანი ეკრას, რომელიც გაუმარდეს მომავლიდებელ ხორთუმს ფილოქსერისას და თუ ეს ასე იქნება, მაშინ ერთი ასად უფრო გაადვილდება ამ შვერთან ბრძოლა.

მგონებთ, არ ესტადებით, რომ დღემდის ჩვენს ქვეყანაში ფილოქსერა მხოლოდ იმისთანა ვაზებზედ აღმოჩნდა, რომელნიც უცხო ქვეყნიდან შემოუტანიათ და ადგილობრივი ვაზები კი გადარჩენილნი არიან. ამავდელ და სხვა ამის მსგავსს მოვლენაზედ უნდა შიაკციოს თავისი ყურადღება მოსალოდნელმა საფილოქსერო კრებამ და განსაზღვროს, თუ რა განსხვავება არსებობს ჩვენსა და სამხედრო გარეთულ ვაზებ შორის, რომ ეს განსხვავება გამოვიყენოთ ფილოქსერასთან ბრძოლაში. მაგრამ, თუ კრებამ ეს საგანი სახეში არ მიიღო და მოინდომა მხოლოდ იმავე პალიატიური საშუალებათა ხმარება, რომელნიც საუფუძლოანს არას წარმოადგენენ, იქნება ცდამ სრულიად ამაოდ ჩაუაროს.

შინაური ქრონიკა

== ბატონიშვილის მახუშტის საქარტველს ისტორიას, რომელიც გამოდის ჩვენის ისტორიკოსის დ. ზ. ბაქრაძის რედაქტორობით, დართული ექნება, გვითხრა თვით პატივცემულმა რედაქტორმა, საქართველოს ისტორიის სხვა-და-სხვა დროს პოლიტიკურ-რისა და ეტნოგრაფიულ მდგომარეობის გამომხატველი ისტორიკო-ეტნოგრაფიული რუკები, რომელთაც უსასყიდლოდ ხატავს ქავკასიის სამხედრო

მანკი და მერე ისეთი საშინელი, რომლის მნახველი არასოდეს არ ეყოფილვარ*.

შაკი ყურს უგდებდა ამ ამბავს და, თან-და-თან შფოთავდა; მართალია, დასაწყისიდანვე გული უტყუბდა, რომ რასმეს ცუდს გაიგებდა. უცნაური სეველა მოაწვა გულზედ, თუმცა ამასთანავე, თითქო თვის-და უნებურად, რალაც უსაფუძლო იმედს არა ჰკარგავდა, რომ იქნება განსაცდელი თავიდან ამცილდესო. როდესაც ექიმის საშინელი სიტყვები გაიგონა, თავი ვეღარ შეიმარა, საშინლად შეძრწუნდა; ეგონა, რომ ეს-ეს-არის სიკვდილის განაჩენი წამიკითხესო; გადაფითრდა, გაყვითლდა მთლად და ცივმა ოფლმა დაასხა.

მოხუცმა ექიმმა სიცილი დაიწყო და სთქვა:

— აი, როგორ შეკრთი და კარგად ვიცი, — რისთვისაც: შენ თითონვე შეფარდე ჩემი ნათქვამი შენს სისტემას და ჰხედავ, რომ შენი სწავლა შთამომავლობითს მემკვიდრეობაზედ, მეტი ღონე არა გაქვს, ქარს უნდა მისცე. აი, ესეც შენი განთქმული პიხოლოგიური მანკი, რომლის წყალობითაც მემკვიდრეობით ნასახი უნდა გადასულიყო შთამომავლობაზედ, მაგ-

უწყებაში განთქმული ქართველი კარტოგრაფი ბანი წილ-ოსანი.

== შევილი მოსდებია მთელ სამხრეთ-ოსეთის ქვემო ნაწილს, როგორც გეაცნობებს ბანი მ. ლიხიველი. ამცრელიც კარგი ჰყოლიათ, ვილაც ზ — შეილი, მაგრამ ოსები უარს ამბობენ აკრავთ. მიზეზი უარის თქმისა მკითხავენიაო, რომელნიც ურჩევენ ხალხსა: ნურავის აცრევენებთ, «ძურებს» ეწყინებაო.

შროა, გვეონია, ხალხს აენხნას აკრის მნიშვნელობა და მით მთელი მხარე დახსნილ იქნას განსაცდელისაგან.

== როგორცა გვწერენ, პატარალიხვის მხარის ოსებს არაყის გამოხდის ნებას არ აძლევსო თურმე ადგილობრივი ადმინისტრაცია. მწკნის-თვეში რომ ნება-რთვა გამოვიდა არაყის გამოხდისა — ნეტა რა იქნა ის უფლება?

== შუთახისილამ გვწერენ: «მთებრვლის 26-ს აქ იყო გამართული ღარიბემაწვილების სასარგებლოდ ქართული კონცერტი. ხალხი ბლომად დაესწრო და კმაყოფილიც დარჩა. პარტი შთაბეჭდილება მოახდინა საზოგადოებაზე ჩვენი ქუთაისის ანსტრუგატებს მონაწილეობის მიღებამ ამისთანა კეთილ საქმეში და კვლავაც იმედი გვაქვს ესე კარგად და ბეჯითად დაეხმარებინა ყოველს კეთილს საზოგადო საქმესა.

== ახალ-ციხილამ გვწერენ, რომ იმ არეულობას, რომელიც ქართველ კათოლიკეთა შორის ასტყდა ამ სამისწლის წინად ერთის სინდიკისაგან ივლიტის ეკლესიის ფულის შექმის გამო, ჯერაც ბოლო არ მოღებია.

რამ აშკარად ჰხედავ, რომ ეგ ნასახი არ დასრულებულა; რომ პაპა შენს საშინელი მანკი ჰქონდა, ეს ნამდვილია და მამა შენი სრულიად სალიგონებისა იყო და იმისთანა კვიან კაცს ჩემს ღღემი არც კი შეგხედლივარო. თუ შენმა შთამომავლობითმა ნასახმა აქ თავი არ იჩინა, იქნება იმიტომ რომ არ არსებობს იგი.

რადგან შაკი ხმას არ იღებდა, ვარენმა განავრძო:

— ბეჯობა შენ საქმის წაგებას ადვილად ვერ იტან. რას დაღერემილხარ აგრე. მიჯავრდები, რომ გაჯობებ? მაშ კარგი! შრო მომიცია საფიქრებლად; ხვალ შენ თითონ მადლობელი დაჩები, რომ თვალები აგიხილვი.

შაკი წამოდგა; მაგრამ ჩამოართვა ხელი ექიმს გამოსალმების დროს და უთხრა ცოტა შეცვლილი ხმით, მაგრამ მშვიდად კი:

— მმადლობთ, ექიმო.

VI

მერე დღეს პროფესორმა პორტილმა არ წაიკითხა თავისი ლექცია; ავადმყოფობა მოიმიზეზინა და უფროსებს მოსთხოვა დროებით დათხრება. ისინიც მაშინვე დასთანხმდნ.

კათოლიკენი ორს დასად გაყოფილან; ფულის შემქმელი სინდიკის მომხრენი, რომ ეპისკოპოსის წინაშე თავი იმართლონ, ტყუილ უბრალოდ აქმევენ ვეკილებს ფულებს, მაშინ, როდესაც თავიანთ ერთად-ერთი სკოლის მასწავლებლისათვის თვეში ერთი თუმანი ჯამაგირი ვერ მიუციათ.

== სოხუმის ფოსტაში ერთი ფრიად კარგი წესი შემოუღიათ: როდესაც ფოსტალიონს წერილები დააქვს, თანვე დააქვს გასასყიდად კონვერტები და მარკები. ეს წესი განსაკუთრებით იქ უფრო მარჯვეა, სადაც მცხოვრებნი გაფანტულნი არიან და ფოსტაზედ კარგა მანძილზედ მოშორებულნი.

== სოხუმის სამთო სკოლა თურმე ძალიან დაძველებულა და თუ ამ ცოტა ხანში არ შეკეთდა, მალე დაგრევეც მოელისო. მთახებშიაც სინოტის გამოძალიან ცუდი სუნი ღვასო.

== მთელს ქუთაისში გახშირებულს და მოდებულს ყვავილ-ბატონებს ძლევეს, როგორც იყო, მიუტყვევა უმადლესი უკრადება. რომ ენერგიულად წინააღმდეგენ ამ სენს, ქუთაისის გუბერნატორს განუზრახავს მოაწვიოს ადგილობრივი ექიმება და სასწავლებელთა წარმომადგენლები, რომ გამოსძებნონ რამე ღონისძიება ამ სენთან საბძოლეკვლად. კრების დასახმარებლად მოწვეულ იქნება იმეჭეთის ეპისკოპოსი ყვავილ-უსამდეგელაქსი გაბრევე. (ნაგ. ობ.)

== შინაგან საქმეთა მინისტრს ნება დაურთავა, რომ ქ. ბაქოში მომავლის ანტილის 20-დამ მასის 15-დის გაისახას აბრძკა. (კავკაზი)

== სახელმწიფო ქანებათა მინისტრს,

თუმცა ძალიან ცდილობდა დამშვიდებულად ეჩვენებინა თავი, მაგრამ ამის დაღონება ვერ გამოეპარებოდა ცოლის გულ-მხურვალე მკრუნველობას. „მე არა მიჭირს რა, თავი დამანებე“, მიუგებდა მკაცრად ცოლს იმის გამოკითხვაზედ. მერე, როდესაც ქალი, უმიზეზო უფოთვით გაკვირვებული, შეწუხებული გადახედავდა, ქმარი დაწყინებით დაუმატებდა: „ცოტა დალაღული ვარ, მოსვენება და მარტობა მინდა და კარგა ხნობით ჩაიკეტა ხოლმე კარა კაბინეტისას და მარტოდ მარტო მიეცემოდა თავის შავს ფიქრებს.

ამის შემდეგ აღარც დამტკიცება და აღარც ბრძოლა საქირო აღარ იყო: ულმობელი განსაცდელი გაუკითხავად უახლოვდებოდა; მეტი ღონე არ იყო უნდა დამორჩილებოდა თავის ბედის წერას; ეს იმისთანა თვისების მანკი იყო, რომ უეჭველად უნდა დასრულებულიყო და ვერას გზით ვერ გაქრებოდა.

მაშ, ანისი მამა ბრალ-სადები არა ყოფილა და არც თავისი სურვილით ჩაუდენია დანაშაულობა; ეს ყოფილა იმ უბედურთავანი, რომელსაც შთამომავლობით ჩასახული ჰქონდა ავიწყლო და იმისი ნება, შთამომავლო-

გაკვასიის მთავარ-მმართველს შეეხანს; მუბით, განზრახვა ექნა გამოეცხადებოდა უმადლესი ნება-რთვა საზოგადო ფილოქსერის კრებაზე მომავალი ანტილის 20-თვის. კრების თავსმდგომარედ იქმნებოდა ხსენებულის მინისტრის წარმომადგენელი სტატსკი-სოკეტნაი ტიხევეი. ამავე კრებაზე განზრახვა მიაწვიონ სპეციალურად მფოდენი ამ საქმის და აგრეთვე ვრობათა და სამეურნეო საზოგადოებათა წარმომადგენლები. (კავკაზი)

„დროშის“ კორესპონდენცია

მართლი, თებერვლის 25-ს. მთელი მართლის ყურადღება ორ შესანიშნავ გარემოებაზე მიქცეული. პირველი გარემოება, რომელსაც მართალია რომ მაღალ-მნიშვნელოვანი ხასიათი აქვს, არის „ნადლეების“ საქმე. მეორე სოფ. მოხელეების ამორჩევა. ეს ისეთი ღირს-შესანიშნავი საგნებია, რომელთ დაბოლოვებაზედაც არის დამკარებული ჩვენი გლეხის „ვაი და ვუი“. ეს შესანიშნავი გარემოებანი ადგილობრივი გაზეთების კორესპონდენტებს რჩებოთ უყურადღებოდ და ამის მაგივრად ყურებს გვიყურებენ ჩინოფიკების „ლილებზე“ ლაპარაკით. პირველი საგნის გამონაკვავებ არის დამკარებული ჩვენი გლეხის ეკონომიურად აღორძინება და ამისათვისაც არ შეიძლება, რომ დიდი თანაგრძობა არ ეუძღვნათ იმ შემამულეებს, რომელნიც თავიანთ საკუთარ დერფენიდან სხვაგანაც იკვირებინ და საზოგადო ინტერესით გატაცებულნი, ძალიან შეღავათით უბოლოვებენ თავიანთ გლეხებს „ნადელის“ საქ-

ბითი მემკვიდრეობის წყალობით, ულონო იყო შევეყენებინა ამ სენის ვაგრცელება. მაშ თითონაც ხომ ჩასახული ექნებოდა ეს ნაყოფი; ეს პიხოლოგიური მანკი მასშიაც გამოიჩინს თავს და, რა თქმა უნდა, თითონაც ოღესმე დაშაშავე შეიქმნება.

ბევრი აილ-დაილა, მაგრამ ყოველთვის თავის აუცილებელ ბედის წერაზედ შედგებოდა ხოლმე.

ამაოდ ცდილობდა თავის თავი დაეჯერებინა, რომ თითონ არის შემცდარი. მანა დარწმუნებულნი-კია თავის აზრის სიმართლეში? მხლა ის სწავლა, რომელსაც შესწირა თავისი ათიწლის სიცოცხლე, რომ შეცდომა გამოადგეს, რა სასიხარულო იქნებოდა! მაგრამ არა, ის არ გამტყუნდება. თუ ამისგან შევგროვილი საბუთები საყოფი არ იყო, ექიმი შარენის ნაამბობი, ის საშინელი მაგალითი, რომელიც ამის ოჯახში მომხდარა, კმაროდა იმის აზრის სიმართლის დასამტკიცებლად.

(დასასრული შემდეგ)

მეს. ჭაქტები მრავალია და აღნიშნაეთ მხოლოდ რამდენსამე: სოფ. შკის მემამულეები, როგორც შევიტყეთ, დღიურს 15 მანათად აძლევენ, აგრეთვე თ. ნ. დიასამიძე, შვედ-მარტოში ამილახვიანი და სხ. ღმერთმა ქნას, რომ ამათ ბევრი მამბაძეები გამოსჩინდნენ და მით დღეს დავარდნილი გლეხ-კაცობისთვის ამათ მინც „სვედის ლილი“ შეეწვიტოთ და თვითონ მემამულეებიც თვალ-ცრემლიანნი არ დაჩინილიყვნენ.

რამდენადაც პირველი გარემოება ცოტათი მინც სანუეგშოა, იმდენად მეორე გარემოება (მოხელეების არჩევანი) სამწუხაროა და სავალალო... არ იქნა, არა, სოფ. მოხელეების არჩევანმა ჩვენს ნიადაგზე ვერ-მოაკიდა საიმედო ფეხი. სოფლის მე-თაურობა ისევ ისე ზნეობით დაცე-მულ, გაქლესილ და ცხოვრებით გა-ხუნებულ ადამიანებს რჩებათ და ეს სამწუხარო მოვლენა ერთის შეხედ-ვით ჩვენს გლეხებს ამტყუნებს, რად-განაც ამათ კანონი თვით-მართველო-ბის, მაშასადამე თვით-არჩევანის უფ-ლებასაც ანიჭებს; მაგრამ, თუ მხედ-ველობაში მივიღებთ იმ გარემოება-საც და ვიტყვი, რომ ჩვენი გლე-ხი გამჭირაობით და შორს-გამჭერე-ტელობით არც ერთს სხვა წოდების წარმომადგენელს არ ჩამორჩება, მა-შინ მიხვნი ამ სამწუხარო მოვლენი-სა სულ სხვა გარემოებებით უნდა აი-ხსნებოდეს; ვიკითხოთ ჩვენთვის — თუ რა აქტიურ მონაწილეობას აღებინე-ბენ ჩვენს გლეხ-კაცობას მოხელეების არჩევანში? ბანა ჰკითხავენ რასმ-მე გლეხ-კაცობას ადმინისტრაციის წარმომადგენელი? და თუ ჰკითხავენ რასმე მართლა ხომ იმას, რომ ესა და ეს კაცი ძალიან საიმედო კაცია, თქვენს მოხელედ ეს გამოადგება, ეს წავიძღვებთ წინაო. ბლენები არჩევა-ნის დროს უტყვიან ერთმანეთს, აქნევენ თავს, ბოდმახედ ერევათ გული და „ურარისისაგან, უფალო, დაგვი-ხსენის“ ძახილით ირჩევენ, მკით-ხველმა რომ ეს ლიტონ სიტყვად არ ჩამომართოს, ვთხოვ თავისი ბედნიერი თვალი გადაავლოს პრო-ვინციის არე-მარესაც და დარ-წმუნდება, რომ მოხელეებად უმეტე-სი ნაწილი მაზრის მოხელეების ან ნათლიმამები არიან, ან „მიმტან-მომ-ტანნი“ და ხალხის ნამდვილ წარმომად-გენელად, ხალხის ნამდვილი ინტე-რესების დამცველად კი — იგინი სრუ-ლებით უვარგისნი არიან. ჭაქტების საძებნელად რომ შორს არ წავიდეთ, გადავხედოთ ქაშის სოფ. მართველო-ბას და ვიკითხოთ — თუ ვინ ატრია-ლებს საქმეს და წინად ვილა ატრიალებ-და? ამას წინად, მინამ შორის სჭერაში რაიმე ცვლილება მოხდებოდა, კასე-ლებმა მამასახლისად ამოიჩინეს მართ-ლა რომ სოფლისთვის თავ დადებული კაცი, ნ — შეილი; არ გასულა ბევრი ხანი, რომ ამ მოხელეს, ერთი „მან-დილოსნის“ ჩაგონებით, შეუფუტ-ხუნეს მენდალი ჩამოჭსნეს და

ამის მაგიერობა, ხალხის დაუკითხავად, ერთს მეჯინიბეს, ჩაბარეს. რაღა? ამისთვისა რომა... ესე სწადათ ზო-გიერთებს. როდესაც გაუთავდა ამა-საც მამასახლისობის ყველი, კანდი-დატად ისევ ეს სომეხი ჩახხირეს და აბა ნუინებდენ ამის ამოჩინებას... და ამოიჩინეს კიდევ.

აი, ასეთია სოფ. მოხელეების არ-ჩევანი და აბა იფიქრეთ, რა შედეგი უნდა ჰქონდეს ამ არჩევანს, რომლის დროსაც არ შეუძლიანთ გლეხებს აქტიური მონაწილეობა მიიღონ და ამოიჩინონ ისეთი საიმედო მოხელე-ები, რომელნიც შეეძლოთ გლე-ხებს შეამკონ ძველებურად ამის-თანა ლექსით:

„შენი ჰირიმე ჰირშია,
ძარგი ხარ გასაჰირშია;
ქორანიც მოჩრდილებდა
შენი ულვაშის ძირშია.“
გ — ლა.

წერილი რედაქტორთან

თქვენს პატივცემულს გაზეთში (მე-39 ნომერში) წავიკითხე რაქილამ გამოგზავნილი ნ. მ — შეილის წე-რილის პასუხი, შესახებ ახლად გა-უქმებულის სხვათა ნათლის-მცემელის მონასტრისა. ნ. მ — შეილის მო-პასუხე ამართლებს ნანია ჯაფარი-ძეს და ამტკიცებს ჩემშიერ გამოგზავ-ნილ (31 გველილ დეკემბერს) ყოფ-ლად უსამღვდელო იმერეთის ეპის-კოპოზისადმი განცხადების სიცრუეს და დასძინებს, რომ ამ საგნის შესა-ხებ გამოძიება მოხდა და აღმოჩნდაო, რომ ნანია ჯაფარიძეს არამცთუ მე-ებილწოას მოხსენებული მონასტერი, არამედ კიდევაც გაეუფოჯობესებინოს კარის გაკეთებით და სხე... ამასთან-ვე ამტკიცებს, რომ რაქილამ გამოგ-ზავნილი განცხადება ბაქრაძისა ამ სა-განზედ უნდა იყოსო დაწერილი მტრო-ბის მიზეზით, რომელიც თურმე არ-სებობს ამ ბაქრაძესა და ნანია ჯაფა-რიძეს შორისო.

აი, ბატონო რედაქტორო, საქმე რაში მდგომარეობს: მე „კიდაცა“ ბაქრაძეს იმ მონასტერში მისაფლავია პაპა და ბებია-ჩემი და როდესაც ვნა-ხე ეს მონასტერი წაბილწულ მდგო-მარეობაში ნანია ჯაფარიძისაგან, მა-შინვე ავსწერე ყოველივე ეს გარემოე-ბა და მოგახსენე მისს ყოველად-უსამ-ღვდელოესობას იმერეთის მწყემსთ-მთავარს, იმ იმედით, რომ მისი მეუ-ფება გარდასცემდა ამ მოხსენებას გა-მოსაძიებლად — და ვადასცა კიდევ ერთს პირს, რომლის გამოძიები-თაც მე კმაყოფილი არა ვარ. მე კვა-ლად ვთხოვ მათს ყოველად-უსამღვდე-ლოესობას რომ მიანდოს გამოძიე-ბა ამ საგანზედ ან ადმინისტრაციას, ან დეკანოზ ალექსი ბიორგობიანს, ან დეკანოზ ალექსი შიქინაძეს. მა-შინ მე სრული იმედი მექნება, რომ არც ერთი მათგანი მრუდის გზით არ მოახდენს გამოძიებას. მივირს ამ ნ. მ — შეილის მოპასუხებ რისთვის

შეარცხინა ჩემი მოხუცებულობა და რად დაამდბლა ასე ქრისტიანი მო-ხუცებული კაცის სვინილისი, რომ ნანია ჯაფარიძის მტრობით მე სიც-რუე მოგახსენო შირსტეს წარმომად-გენელს პირს. შმორჩილესად ვსთხოვ იმ თავ-უჩინარს მოპასუხეს, თავი გა-მოაცხადოს და მიბრძანოს საიდგან დაამტკიცა ჩემგნით სიცრუის მოხსენე-ბა. მე თუ წინდა-წინვე მცოდნოდა, რომ შუთაისის ეპარქიის კანცელია-რიას ასეთი საქმის მაწარმოებელი ჰყავ-და, რომ დამნაშავეს ვეჭილად გაუხ-დებოდა, არც კი ვიფიქრებდი ამ ზე-მოხსენებულ საგანზე საჩივრის აღდგე-ნას. პასუხიდან სჩანს, რომ უნდა იყოს მოპასუხე უთუოდ კანცელია-რიის საქმის მაწარმოებელი და არა-ვინ სხვა.

რკის მაზრის სოფლის სსკავაში
მცხკვრება
სვიმონ ნიკოლოზის-მე ბაქრაძე.
თებერვლის 21.
ქ. ქუთაისი.

გახსნილი წერილი

თავად რ — აზ შ — ს.მე ერ — თან.

თავადო რ — აზ! „მოყვარეს პირში უძრახე, მტერს პირს უკანაო“, ამ-ბობს გონიერული ქართული ანდაზა და ამ ანდაზამ გამაქანდირა მომეწე-რა თქვენთვის ეს გახსნილი წერილი. აგერ რც-და-ათი წელიწადი იქნება. საზოგადო ასპარეზზედ მოქმედობთ და მგონია არავინ იქნება, რომ თქვენს მოქმედებაში რაიმე ეჭვი შე-მოიტანოს. მაგრამ ესლა კი „ერთმა თავგმა ასიანი წაბილწა“, ე. ი. ერთ-მა ჩირქიანმა კაცმა ზოგიერთებს ეჭვი შემოატანა თქვენს მოქმედებაში. თუ ამ წერილს ყურადღებას მიაქცევთ, აი ამ ასიანის წამკლწავს თავგზედ რას მოგახსენებთ:

ბორის კრუჟოკის წარსული 1884 წლის ანგარიში თქვენს მაგიერად ბ. ბ — ემა წარმოგიდგინა წვერებს და შე-მოსავალგასავალ ი თითქმის ორის ციფი-რით აღნიშნა: შემოსავალი ამდენი იყო და გასავალი ამდენიო. რასა-კვირველია, კრებამ ეს ანგარიში არ მიიღო, რადგანაც არა სჩანდა, საიდან რა შემოვიდა და რაში რა დაიხარჯა.

აგერწელიწადი ლამის გავიდეს, სტარ-შინებს ვსთხოვთ ანგარიშს და ისინი პა-სუხად ამას გვეუბნებიან: თქვენი ხაზი-ნადარი რ — ზი არის და იმას მოსთხო-ვეთ ანგარიშო. ღლევანდლამდის მარ-თლა ვერ გავგიგია, ვინ უნდა წარმო-გვიდინოს ანგარიში; ეს-კი ნამდვილად ვიცით, რომ ხაზინადრად თქვენ ამო-გირჩიეთ და თქვენც იკისრეთ. მაგ-რამ იქნება მართლა თქვენის მხრივ ბ. ბ — ეს ჩაბა ეთ ხაზინადრობა? მს როგორ მოგივიდათ? ბანა არ იც-ნობთ, რა შეილიცა ბძანდება ბ. ბ — ვი? თქვენც უნდა კარგად იცო-დეთ, რომ იგი არც ერთის პოლკი-დამ უსკანდალოდ არ დაუთხოვნიათ. მთქვათ ეს არ იცოდით, ეს ხომ მა-ინც იცოდით, რომ მას კრუჟოკი

რავდენსამე წელიწადს ეჭირა და რკის ვაი-ვაგლახით ჩამოაჭრეს; [რკის] უკვი ამისთანა ჩამოართმევას! შალის მეტი არა გადაუკო-რა სტეფანოვისათვის. ამ სტეფანოვმა კი საქმე სრულიად გასწმინდა და სამი თუმანიც მოგება გვაჩვენა. ის აყალ-მაყალი მინც გა-გებული გექნებათ, რომელიც ბ. ბ — მა მოახდინა კრუჟოკში ამ ორის თე-ს წინად და ესლაც საწვერო ფულის გადაუხდელად დაიარება კრუჟოკში, მაშინ როდესაც საწყალი მასწავლებ-ლები კი დაითხოვეთ? ამ ამბების შემ-დეგ მივირს როგორ-ლა მიენდეთ მას. ისე არ შევალ კრუჟოკში, რომ წარ-სულის წლის ანგარიშის შესახებ არ განვაზობდენ და ყველანი თქვენ არა გდებდენ ბრალს.

მიტი ჩემის პიროვნების გაგებას მოიწადინებთ, მაგრამ ამოღწე დაშვრე-ბით, ვერ გაიგებთ. მაშინ კი, როდეს-საც ბ. ბ. ბ — ეს სვინილისიერს ანგა-რიშს წარმოადგენინებთ, იქნება მე თვითონ გაახლოთ და მადლობა გა-დაგხადოთ ამ ჩემის წერილის ყუ-რადღებაში მიღებისათვის. ამასთანავე წინდა-წინვე გიცხადებთ, ყურადღება მიაქციოთ ბ — ვის ანგარიშს, თუ ათი კალოდის მაგიერ ხუთი რადა აქვს დანიშნული და სხვა, თორემ წვე-რებს ბევრი გასამტყუნებელი საბუთე-ბი აქვთ.

თქვენი ერთგული ერთი წვერთავანი.
თებერვლის 22-ს.
გაჩა.

უცხოეთი

საშარანბაში. პარიჰმა დიდებუ-ლად იღვესასწაულა თებერვლის 14. მიტორ ჰიუგომ ამ დღილამ გადააბი-ჯა მე-84 წელში. აუარებელი დე-პუტაცია გამოეცხადა თავთან საცემ-ლად დიდებულს პოეტს მეცხრამეტე საუკუნისას. საფრანგეთი ამყობს მიკ-ტორ ჰიუგოთი და სამართლიანადაც ამყობს.

„ბუნების წინააღმდეგი რაღია, რო-დესაც ვამბობთ — მიტორ ჰიუგო ბა-ტონია საუკუნისაო, რადგან თვით იგია საუკუნე. შოველი კეთილი, შმეფ-ნიერება, ქეშმარიტება, გამომხატვე-ლია მისი იდეისა. პოეტრო, ვის სტრი-ქონებს დამღერით თქვენ? მისას. — ღრამატურგნო, ვისი მოვალენი ხართ თქვენ ღრამითა? იმისი. რომანისტრო, ვინ დაფუძნა თავისუფლება თქვენი? იმან. ჰიუგო — ეგ ჩვენი მცნებაა სჯუ-ლისა.“ — ამ რიგად აფასებს მიტორ ჰიუგოს ერთი კრიტიკოსი. თებერვ-ლის 14 ს შუადღილამ დაიწყო დგნა ურიცხვმა ხალხმა ჰიუგოს სადგომისა-კენ. მთელი მორთულობა პოეტის სახლისა დაფარა ყვავილ-ვარდებმა. ორს საათზე პოეტს გამოეცხადენ შასის ლიცე-ის მოწაფენი; ამათ ია-ვარდებით სავ-სე კალათი მიართვეს იუბელიარს. მიკ-ტორ ჰიუგო დიდს ხანს ელოვრებოდა მოწაფეთა ძღვენს და ბოლოს შემდე-გის სიტყვებით მიმართა ყრმათ: „თქვე-ნი ხართ იმედი საფრანგეთისა; იყავით

ქვემარტი ფრანკუზები! მთელს დღეს არ შესწყდა ხალხის დენა. სალამოს პოეტისას შეიკრიბნენ ყველა გამოჩენილი საზრუნვეთისა, არა სხანდა მხოლოდ რესპუბლიკის პრეზიდენტი ბრევი, რომელსაც ეუქვა: „მე ვერ დავესწრები იმ დღეობაზე, სადაც პირველად სხვა!“ სალამოთი იუბელირმა მოკლეს სიტყვით მიმართა სტუმრებს და დაბოლოვა: „მთუ მარჯოს საფრანგეთს! სკოცხლებდეს რესპუბლიკა!“ ხალხმა დასძახა: „სკოცხლებდეს პიეტორ ჰიუგო!“

იტალია. სხადია, რომ ინგლისმა ააგულიანა იტალია და აღვილი მოსალოდნელია, ამ აგულიანებას მსმალეთისა და იტალიის შუა შეტაკებაც მოჰყვება. იტალიის გემებს ბატონობა ჰსურთ და იმკვიდრონ მეწამულს ზღვაში და მსმალეთის გემებისათვის გზა გალულობათ. ბერლინში კი ისმის ხმები, რომ ახალი შეროპიული კონჭერენცია უნდა შესდგეს მსმალეთისა და იტალიის მოსარჩევლებად.

სუდანი. ბორდონის მოკლელის ამბავი დაბოლოებით მტკიცდება ერთის კათოლიკე მონაზონის ვინმე მინცენტისადმი მოწერილის ბარათით ხართუმიდამ. შოსტის გამგე მოხელემ ქედვის განკარგულებისამებრ გადასცა ეს წიგნი ინგლისის მთავრობას. მონაზონი იწერება, რომ არაბებმა ამოსწყვიტეს ხართუმში ორი ათასამდე მეროპიელი და ამათ რიცხვში ბორდონი და ავსტრიელი ელჩი. ბარდა ამისა ბორდონისაგან სუდანის ერთ საგენერალ-გუბერნატორად დანიშნულს ძაშემ მ.ლ. მუსს უნახავს მდ. ნილოსში მკურავი დახუცილთა გვამები; ორო გვამი ზურგ-შექცევით იყვნენ ერთმანეთზე გადაბმულნიო. ბორდონის თავ-გადასავალი ბევრის ადგილობრივ მცხოვრებთათვის გამოუკითხავს ამ კაცს და უფრო ბეჯით ამბავად ქვემოდ მოყვანილი მიანია: ბორდონი რამოდენიმე ერთგულის შემართით ჩაკეტილა კათოლიკე ეკლესიაში. მაპდის ძიეცა წინადადება, რომ დამნებელი და რაკი უარი მიეღო ბორდონისაგან—დაექცია ეკლესია და შიგ მკოფნი ყველანი ამოეჭლიტა. შიგ ბერელის პ ხართუმისკენ გაგზავნეს მღვდარი ნამდვილი ამბების შესატყობად. ამას შეეტყო, რომ ბორდონი მოკლათ ხახვლით; როდესაც არაბებმა შეიპყრეს ბორდონი, ამათ კარგა ხანს არიეს თურმე—მოკლათ, თუ ცოცხალი წარედგინათ გენერალი მაპდისათვის. და ბოლოს გადასწყვიტეს მოკლვა, რადგან ბორდონს სთვლიდნენ ყოვლის უბედურების მომგონებელად სუდანზე.

ბათა შესახებ გამოძიება დასრულდა დღეს და ენდა დაიწეს ბრალმდებელ სიტყვათა წარმოთქმა.

ნიშ-ილრაი. გვატემალის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა ბარიოსამ განიზრახა საშუალო ამერიკის სახელმწიფოთა დაკავშირება და საზოგადო რესპუბლიკის დაფუძნება; ამის გამო გვატემალასა და ნაკარავოის შორის გამოცხადდა ომი.

თებერვლის 28-ს

კამბოჯაში. სანამ, 1888 წლამდის, გენერალურს შტაბში ახალი აკადემიური შტატი დაარსდებოდა—ყოველ წლივ აკადემიაში მიღებულ იქნებოდა 50 მაგივრად 70 აფიცერი.

მოსკოვი. საზოგადოების ბანკის საქმის გამო დასჯილ იქნენ: დირექტორი ბანკისა ბობროვი 20 თვით ტუსადთა განყოფილებაში გაგზავნით; თანამემწე დირექტორისა გუნეცოვი ოლონეცკის გუბერნიაში გაგზავნით 4 წ. ვადით.

ბონაონში. ხუთის დღის ომის შემდეგ ფრანკუზებმა აიღეს ჩინელების სიმაგრენი გე-დუნგთან. აქ ფრანკუზებს მოუკლეს 40 და დაეჭრეს 200 მეომარი.

ლონდონი. საზოგადოებთა პალატაში ხაზინის განცდებმა ჩაილდერსმა სთქვა, რომ არაერთხარ ცნობა არა აქვს შესახებ რესების მოძრაობისა ავღანის სამზღვრებისკენ.

„დროების“ ფოსტა.

ტ-ეს. სრულიად ნურაფერი გეფიქრებათ.

3--ს. დ. კ--შვილს. თქვენს კარკესონდენტებს სიამოვნებით დაგებუქდავთ. ნუ გეწინებთ, თუ თქვენი თსაგან დაბოლოებათა შესახებ ვერ შეკასრულეთ: ერთხელ მიღებულის შეტვლა გეკისებება.

ბ--შვილს. მაგ სავანსად „დროებაში“ თავისი აზრი წარმოასთქვა.

კნობანი

საავადმყოფოს დირექტორი ბ-ნი ვერმიშვილი ამით აცხადებს, რომ ქ. თბილისის მოქალაქეთა მიერ გარეშე მოსიარულე ავადმყოფთათვის დაარსებულს საავადმყოფოში 1866 წლის აპრილის 4-ის მოსაგონებლად შემოღებული არის მცხოვრებთა შეღავათისათვის ღამლამობით მორიგად ყოფნა ბბ. ექიმთა და ბებიათა.

- ამიმიანი:**
არშთინიანი, ორშაბათობით, ხუთშაბათობით და კვირაობით.
ქორონა, სამშაბათობით და შაბათობით.
მელიძ-შარსაღანი, ოთშაბათობით და პარასკეობით.
ბანიანი:
შილჩაქონისა, სამშაბათობით.

ბანიონისა, ორშაბათობით, და პარასკეობით.
სტამბანონისა, ოთშაბათობით და შაბათობით.
ლომონისა. ხუთშაბათობით და კვირაობით.

განცხადებანი

ჭუთაისის ქალაქის ბამგეობაში მომავალის მარტის თვის 5-ს დანიშ-

ნული არის ეპრობა [ქვემოთ] კოთ) ვაცემისათვის [ქვემოთ] წლის ვადით ქალაქის ბანათობისა. მაქრობა დაიწყება ათს საათზედ და გათავდება ორ საათზე. პირობების გაცნობა მსურველთ შეუძლიანთ ბამგეობაში ყოველ დღეს, გარდა უქმდღებისა.
 (3-3)

ქალაქი

იმერეთის ეპისკოპოსის ბაბრიელისა, ორი ტომი, ისყიდება თბილისის ველა წიგნის მაღაზიებში და აგრეთვე ჭუთაისისაში. შასი თვითო ტომის მანათ ნახევარი. თბილისის და ჭუთაისის გარეშე მცხოვრებნი პირნი დაიბარებენ ქალაქებთა ამ სახით: **въ Тифлисъ, въ Кавказскую книжную торговлю Грикурова, а въ Кутаисъ: въ канцелярію Епископа.** (16-10)

სავაჭარო

ბონონისა და აბს.

რომლებითაც შეიძლება წერა სულ მსხვილ უსუფთაო ქალაქებზედ. მართალ ერთი სააგენტო ინგლისის მაღაზია—არწრუნისიეულს ქარვასლაშია. იქვეა თვით ქაბრიკადამ მოტანილი ყოველი აუარებელი სხვა-და-სხვა კალმები ყოველ „ხელისათვის“, 25% უფრო იაფად, ვიდრე სხვაგან სადმე, აგრეთვე მელანი, ლაქი, ქალაქი, კონვერტები, ყარანდაშები, რეველები, კომპასები, ბუმაფიკები, მაკრატლები, ტაბაკები (ფოდონები), კლიონკები, სტაქნები, გრაფინები, ტანისამოსის ჩამოსაკილი, ნაქდაკი, პატარა ჯოხები, იატაკის საწმენდები, ტანისამოსებისა და თმის შიოტები, პირ-სახოცები, ჭოჭონები (პომოხები), ალბომები, თოფები, რეველვერები, სასტვენლები, გრიფილები, ასპიდის ქვის დაფები, ხელის საწმენდი, ფიანის თევშეულობა, სხვა-და-სხვა ხარისხისა, ყველაფერი 25% უფრო იაფად, ვიდრე სხვაგან სადმე. უნდა გაიანჯოთ აგრეთვე კალმები „გამოფენა“ (exhibition on pen, plume de l'exposition) 55 კაპეკად 144 ცალი, ანუ 5 კაპ. თორმეტე ცალი. ინგლისის მაღაზია იმყოფება არწრუნისიეულს ქარვასლის № № 95, 94, 93, 91, 90, 89, 88, 87, 86 და 85. (100-5)

ინგლისური მაღაზია

Maison de confiance და უდიდესი საწეობი ჩაის და საქონლების-თბაღისში, იმყოფება არწრუნისიეულს ქარვასლაში № № 95, 94 93, (92 სამუსიკო მაღაზია და ნაგასა) 91, 90, 89, 88, 87, 86 და 85, რადგან ინგლისური მაღაზიის გამგებელი ყოველთვის თვითონ მიდის სამზღვარ გარეთ ჩაის სავაჭარად და პირველ ხელადან ჭეიდულობს, ამიტომაც შეუძლია ჭეიდოს უკეთესი ჩაი და უფრო იაფად ვიდრე სხვაგან სადმე. დასარწმუნებლად ჩაის მცნობებმა და პირველ მკურავთა ჩაის დამფასებლებმა შეადარონ

ჩვენი ჩაი 1 მან.—კაპ.	ჩაის სხვაგან 1 მან.	20 ლირებულის.
„ „ 1 — 20 — „ „	„ „ 1 — 50 —	
„ „ 1 — 40 — „ „	„ „ 1 — 80 —	
„ იშვიათი 1 — 60 — „ „	„ „ 2 — 20 —	
„ ჩინეთის ყვავილი 1 — 80 — „ „	„ „ 2 — 50 —	
„ ჭრუჭრუ 2 — „ — „ „	„ „ 2 — 80 —	
„ ფენაქანი 2 — 40 — „ „	„ „ 3 — „ —	

ტრაქტირები, ინსტიტუტები, მონასტრები, პანსიონები და სხვანი დიდნი დაწესებულებანი, უჭკეადა, დაწმუნდებიან, რომ ვერსად ვერ იყიდიან ასეთს სუნსელებს და მაგარს ჩაის შემო-მოყვანილ ფასებად.

ჩაის ფასი ყოველთვის უქალაქოდ იქნება.

ქალაქს გარეშე მცხოვრები, ვინც 6 გირე. ნაკლებს არ იყიდის, გასაგზავნს ფასს მაღაზია აკისრებს. იქვე იყიდება 30% უფრო იაფად, ვიდრე სხვაგან: ეს-სუნსეა გაგასი, ბასკეიტები, თეფშეულობა, კლიონკა, უნაგირები, ტაბაკები (ფოდონები), დანები, მაკრატლები, კალმები, კრაკოტები და სხვ.; ყველაფერი პირველ ხელიდან—აი სეკრეტი ინგლისური მაღაზიის გასაგზავნის წარჩინებისა, რომლის გამო იგი ჭეიდის უჩვეულებრივ სიმკავეს ჩაისას, კალმებისას, ქაღალდებისას, კრაკოტებისას და სხვ... (100-5)

ცელეგრაფები

„ჩრდილოეთის სააგენტოსი“.
 თებერვლის 27-ს.
ხარკოვი. ტავანროვის დამოქნაში მომხდარს ბოროტ-მოქმედე-